

REGIO AGENDA

2022/2023

Jeugdhulp Regio Rijnmond

ÉÉN GEZAMELIJKE AGENDA VOOR TOEKOMSTBESTENDIGE JEUGD

Alle kinderen kansrijk, gezond en veilig laten opgroeien, dat is de ambitie van onze 15 gemeenten

Programmateam Regio agenda Jeugdhulp

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
Van visie naar de agenda.....	3
<i>Leidende principes.....</i>	<i>3</i>
<i>afwegingskader .....</i>	<i>3</i>
<i>Landelijk, regionaal en lokaal.....</i>	<i>4</i>
<i>Inhoud van de agenda.....</i>	<i>5</i>
het programmateam	6
Jeugdhulp en onderwijs.....	7
Af- en ombouw van residentieel en JH+.....	8
Veiligheidsketen	9
Bestaanszekerheid	10
Doorontwikkeling expertise netwerken	11
18- naar 18+	12
Clientparticipatie	13
Randvoorwaardelijke acties	14
<i>Data en monitoring.....</i>	<i>14</i>
<i>Samen leren.....</i>	<i>15</i>
<i>kwaliteit en effectiviteit.....</i>	<i>16</i>

INLEIDING

Nabij en passende jeugdhulp, dat willen we vanuit 15 gemeenten organiseren. Daarmee bedoelen we dat de jeugdhulp moet passen bij het gewone leven en eenvoudig en toegankelijk moet zijn. Of met andere woorden zo dicht mogelijk bij het gezin, in de school en in de omgeving van een kind of gezin. Uiteraard uitgaande van de veerkracht van kinderen en gezinnen.

Is de inhoud van deze agenda nieuw? Nee, gemeenten, aanbieders, verwijzers, onderwijs en cliënten werken al veel langer samen voor een betere toekomst voor onze kinderen. Met deze agenda bouwen we voort op al wat goed gaat. We maken scherpe keuzes en maken van onze ambities realistische en concrete doelen. Die komen voort uit de regionale visie 'Nabij en Passend' die in 2021 is vastgesteld.

We realiseren ons dat onze ambities hoog zijn en dat de realisatie ervan niet eenvoudig is. Toch leggen we die lat zo hoog. Grote stappen zijn nodig om het maatschappelijke en financiële effect te bereiken, op weg naar een toekomst waarin nabij en passende jeugdhulp gegeven wordt.

In de voorliggende agenda worden de onderwerpen beschreven waar we stappen in willen zetten. Let wel het landschap van de jeugdhulp staat ondertussen niet stil. Zowel in de regio, lokaal als ook landelijk zijn diverse ontwikkelingen gaande. Hier moeten we wel op anticiperen. Dit maakt dat onze agenda een dynamisch stuk is, hetgeen flexibiliteit van ons vraagt.

VAN VISIE NAAR DE AGENDA

In 2021 hebben alle 15 gemeenteraden ingestemd met de regiovisie. De regiovisie heeft de stip op de horizon gezet waar we naar toe werken. Echter de route ernaar toe gaan we middels een jaarlijkse agenda bewandelen. Dit document is de eerste agenda waarin de ambities zijn uitgewerkt.

Om vanuit de regiovisie te komen tot een jaarlijkse agenda moet rekening gehouden worden met enerzijds de onderwerpen van de visie en anderzijds met de gaande ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden de onderwerpen beschreven die hebben geleid tot de keuzes en de routebepaling van de agenda 2022/2023.

Doel:

In gezamenlijkheid komen tot een uitvoerbare, doelgerichte en effectieve regionale agenda, waar ruimte is voor ontwikkelingen. Dit vraagt overzicht, organisatie, monitoring maar vooral prioritering.

LEIDENDE PRINCIPES

In samenspraak met de aanbieders en ketenpartners van de Jeugdhulpregio Rijnmond zijn de leidende principes vastgesteld:

- Kinderen hebben een (t)huis en kunnen naar school. Alle inzet heeft als uiteindelijk doel dit in stand te houden.
- Ouders en opvoeders zijn blijvend, hulpverlening sluit aan bij wat zij nodig hebben.
- We doen wat helpt. Dat betekent dat we ook andere hulp en ondersteuning inzetten dan jeugdhulp.
- We luisteren naar de vraag van het kind en spreken de taal van het kind. We vragen hen zelf wat zij willen.
- We streven altijd naar passende hulp: gewoon is goed genoeg.

AFWEGINGSKADER

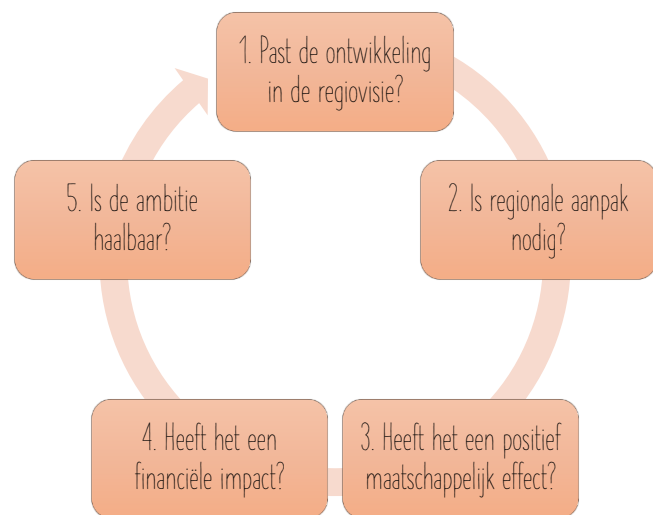

De Jeugdzorg is momenteel volop in ontwikkeling. Om een goede afstemming te hebben welke onderwerpen realistisch opgepakt kunnen worden in ons programmateam is het onderstaande afwegingskader opgesteld. Het afwegingskader werkt ondersteunend bij het maken van beslissingen of nieuwe ontwikkelingen wel of niet worden uitgewerkt. Het afwegingskader is ook gebruikt bij het opstellen van deze regio agenda.

Het belangrijkste doel is om de regiovisie te realiseren. Soms doet zich een ontwikkeling voor, waar op ingespeeld moet worden. De invalshoek hierin is bepalend. Daarom stellen we voor dat we uitsluitend een ontwikkeling opnemen wanneer:

- a. De ontwikkeling een wetswijziging betreft;
- b. De ontwikkeling door alle 15 gemeenten bepaald is (denk hierbij aan bijvoorbeeld financiële ontwikkelingen of wachtlijsten etc.)

Vervolgens stellen we ons bij de ontwikkelingen de volgende vragen:

1. Uitsluitend wanneer een ontwikkeling passend is binnen de uitgangspunten en contouren van de Regiovisie, kan het een onderwerp zijn wat het Programmteam uitwerkt. Zodoende houden we een consistente lijn vast.
2. Het Programmteam betreft een aanpak die relevant is voor de regionale samenwerking. Specifiek lokaal ingegeven ontwikkelingen worden niet door het Programmteam opgepakt.
3. Wanneer de maatschappelijke impact significant is voor de samenleving en onze doelgroep, is het aantrekkelijk om op te pakken. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de doelgroep alsmede het aantal jeugdigen die het regionaal betreft. Dit is afweging of de onderwerpen worden opgepakt door de 15 gemeenten (het programmteam), of dat het lokaal wordt opgepakt.
4. De Jeugdzorg staat financieel onder druk. Niet alleen bij de gemeenten, maar ook de zorgaanbieders en andere ketenpartners. Om die reden is niet alleen de maatschappelijke

impact een afweging. Indien een ontwikkeling zorgdraagt dat de uitgaven omlaag gaan, is het aantrekkelijk om een dergelijke ontwikkeling door het Programmteam op te pakken.

5. De haalbaarheidsvraag is essentieel. De resultaten en effecten zijn niet direct merkbaar. De ontwikkeling alsmede het ambitieniveau moet wel in gang worden gezet in de periode dat het Programmteam actief is. Vooralsnog is dit de komende 2 jaar. De onderwerpen op de regio agenda moeten binnen die periode kunnen zijn opgepakt of gerealiseerd.

LANDELIJK, REGIONAAL EN LOKAAL

De ambities in onze regio agenda zijn nadrukkelijk gericht op de inhoudelijke uitdagingen om meer maatschappelijke impact te bereiken voor alle kinderen en jongeren die zorg, hulp of ondersteuning nodig hebben.

Het uitgangspunt is dat jeugdhulp plaatsvindt in de eigen leefomgeving van de kinderen. Alle gemeenten verschillen op belangrijke kenmerken van elkaar. De unieke lokale context vraagt om maatwerk. Dit willen we ook vasthouden. Iedere gemeente investeert op zijn eigen manier in een sterke lokale infrastructuur, met een solide pedagogische basis en voldoende preventief aanbod.

Echter we hebben ook geleerd dat we op lokaal en regionaal niveau intensief moeten samenwerken om te zorgen dat de kwaliteit en continuïteit van de (specialistische) jeugdhulp gewaarborgd is. Ook kunnen we veel van elkaar leren en is de kracht van 15 samenwerkende gemeenten groter dan 1 gemeente alleen.

De landelijke ontwikkelingen hebben invloed op onze jeugdhulp. De komende tijd zijn de hervormingsagenda en het toekomstscenario veiligheidsketen ontwikkelingen waar we op in moeten spelen.

INHOUD VAN DE AGENDA

Voor gemeenten en partners in de jeugdzorgketen zijn de opgaven groot. Het transformatieproces in combinatie met de grote financiële druk vraagt veel van iedereen. In de regiovisie staat waar we naar toe willen werken. Het betreft 19 bouwstenen. Echter alles is niet in 1 jaar te doen. Met betrokkenen hebben we op basis van het afwegingskader de volgende onderwerpen bepaald voor de agenda van 2022/2023:

1. Jeugdhulp en Onderwijs
2. Af- en ombouw residentieel en JH+
3. Veiligheidsketen
4. Bestaanszekerheid
5. Door ontwikkelen expertise netwerken
6. 18- naar 18+
7. Clientparticipatie

Randvoorwaardelijke onderwerpen

8. Data en monitoring
9. Samen leren
10. Kwaliteit en effectiviteit

HET PROGRAMMATEAM

Het programmteam is de katalysator van beleid en ontwikkeling van de regionale Jeugdzorg Rijnmond. De opdracht is drieledig:

- a. Verantwoordelijk voor de implementatie van de Regiovisie Jeugdhulp Rijnmond;
- b. Uitvoering geven aan de jaarlijkse regio agenda;
- c. Kennis en ervaring vanuit verschillende werkgroepen (landelijk, regionaal en lokaal) bij elkaar brengen en verbinden.

Structuur

Het programmteam is van alle 15 gemeenten. De bemensing bestaat uit een afvaardiging van alle 5 subregio's en van de Uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling, aangevuld met eventuele inhuur van specifieke kennis (denk hierbij aan communicatie, Business Intelligence etc.).

Het programmteam bedenkt, plant en zet uit, werkt uit en bewaakt. Dit doet zij niet alleen, daarvoor maakt zij gebruik van al bestaande werkgroepen (zoals de werkgroepen rondom Veilig en Jeugdhulp en Onderwijs). Het programmteam heeft ook de mogelijkheid om vragen en opdrachten bij bestaande werkgroepen te beleggen, natuurlijk wel altijd in nauw overleg.

Het programmteam is niet de enige die zich hard wil maken om de transformatie van de jeugdhulp in onze regio te verbeteren. Er zijn (naast de bovengenoemde werkgroepen) nog meer partners hard aan de slag. Om met elkaar het overzicht te houden en inzichten te delen, wordt het programmteam de spin in het web. Dit vanuit het onderdeel 'Samen Leren' uit de regiovisie. Vanuit het programmteam wordt nauw contact

onderhouden met de landelijke werkgroepen, het implementatieteam van de nieuwe regionale contracten en de regionale stuurgroep Transformatie.

De opdrachtgever voor de uitvoering van de regio agenda is het Directeurenoverleg Jeugdhulp Rijnmond, hierin zijn alle 15 gemeenten vertegenwoordigd alsmede ook de uitvoeringsorganisatie van de GRJR. Vast onderdeel van de voortgang van de regio agenda is de monitoring en de invulling van de randvoorwaarden voor de implementatie.

De bestuurders van de 15 gemeenten ontvangen periodiek een rapportage over de voortgang zowel met de regionale (tussen)resultaten als de effecten op de individuele gemeente.

De daadwerkelijke uitvoering van de regio agenda vindt plaats met alle samenwerkende partners, denk hierbij aan onderwijs, zorgaanbieders, maatschappelijk voorveld, lokale wijkteams en natuurlijk de Uitvoeringsorganisatie.

JEUGDHULP EN ONDERWIJS

Onderwijs neemt een zeer belangrijke plaats in, in het leven van kinderen, zij brengen veel tijd op school door. Scholen en leerkrachten zijn erop gericht kinderen hun talenten te laten ontdekken. Voor een aantal jeugdigen of hun gezinnen is daarbij ook de ondersteuning van de gemeente nodig. Dat is met name vanuit de Jeugdwet, maar ook betrokkenheid van leerplicht, Wmo, Participatie of Veiligheid kan gewenst zijn.

Om nabij en passend (en tijdig!) ondersteuning te bieden aan jeugdigen en gezinnen is het samenspel tussen jeugdhulp en onderwijs van belang, deze moeten elkaar versterken. Als gelijkwaardige partners staan we voor belangrijke maatschappelijke opgaven. En als gelijkwaardige partners slaan we de handen ineen om deze opgaven aan te gaan.

De scholen zijn verantwoordelijk voor de zorgstructuur en de basiskwaliteit van het onderwijs. Als gemeenten willen we vanuit onze lokale gemeentelijke infrastructuur deze zorgstructuur versterken. Hierbij is 'normaliseren' het uitgangspunt.

Wat willen we bereiken?

- In het jaar 2026 is sprake van geen absoluut verzuim, oftewel thuiszitters.
- We hebben duidelijke en niet-vrijblijvende afspraken tussen gemeenten en onderwijs/samenwerkingsverbanden over ieders rol, taken en verantwoordelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- We houden bijeenkomsten met alle gemeenten en onderwijs/samenwerkingsverbanden (aangevuld met andere relevante organisaties) om informatie en behoeften uit te wisselen.
- We werken samen de leidende principes uit en de visie op normalisering en komen tot afspraken hoe hier uitvoering aan te geven.
- We leggen de afspraken vast in een convenant over het grensverkeer

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- We stellen samen vast wat ieders rol, taak en verantwoordelijkheid is en leggen dit vast.
- We stellen een werkwijze op voor een doorbraakmethode ter voorkoming van en als oplossing voor absoluut verzuim.

AF- EN OMBOUW VAN RESIDENTIEEL EN JH+

Een kind hoort thuis, of 'zo thuis mogelijk' in een liefdevolle en duurzame omgeving, waarin persoonlijke aandacht, nabijheid, steun, liefde en continuïteit wordt geboden. Een uithuisplaatsing, om welke reden dan ook, is traumatiserend. Meer gezinsgerichte behandelingen of plaatsingen binnen pleegzorg of gezinshuizen worden over het algemeen beter en effectiever beoordeeld.

We willen alle zware, intensieve vormen van verblijf af- en ombouwen naar lichtere varianten als kleinschalige voorzieningen, dagprogramma's van 08.00-20.00 of ambulante inzet.

Het is echter makkelijker beschreven dan gerealiseerd. Om dit te doen is landelijke regie nodig. De af- en ombouw kan alleen wanneer waarborgen voor frictiekosten zijn afgesproken en geregeld. Het Rijk steunt de ontwikkelingen in de vorm van specifieke uitkeringen. Hierbij geldt de voorwaarde dat regio's in een landsdeel samenwerken met zorgaanbieders. Wij werken daarom samen met de regio's Zuid-Holland-Zuid (Drechtsteden), H10 (Den Haag), Holland-Rijnland (Leiden) en Midden-Holland (Gouda).

Wat willen we bereiken?

- Eind 2022 zijn de gesloten groepen verkleind.
- Enkel op basis van een zorginhoudelijke afweging is een jeugdige geplaatst.
- Alternatieve zorgvormen zijn ontwikkeld.
- Afschaling van de zorg verloopt goed heeft aantoonbaar geleid tot minder terugval.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- Verkleinen van de gesloten groepen
- Opstellen plan van aanpak voor implementatie van het normenkader.
- Samen met de andere regio's en betrokken aanbieders is het strategisch vastgoedplan opgesteld gericht op de gewenste toekomstige invulling van driemilieuvoorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- Implementatie van nieuw normenkader voor gesloten jeugdhulp.
- Samen met de aanbieders (en aanverwante organisaties) worden alternatieve zorgvormen ontwikkeld.
- Een plan voor de inhoudelijke omvorming van de voorzieningen naar kleinschalige voorzieningen en meer thuisnabij vormen van zorg is opgesteld.

VEILIGHEIDSKETEN

Kinderen horen op te groeien in een duurzaam veilige omgeving. Onze verantwoordelijkheid is te zorgen voor een overzichtelijke en compacte veiligheidsketen. Deze bestaat uit stevige breed kijkende lokale teams die goed in staat zijn om onveiligheid te signaleren, deze bespreekbaar te maken en die korte lijnen hebben met een Regionaal Veiligheidsteam (uit het toekomstscenario Kind en gezinsbescherming). In het Regionaal Veiligheidsteam worden taken en functies van de GI's, VeiligThuis en de Raad van de Kinderbescherming zoveel mogelijk geïntegreerd. Daarmee wordt dat onderdeel van de keten effectiever, efficiënter en voor ouders en andere professionals overzichtelijker.

De lokale teams en het Regionaal Veiligheidsteam werken systeemgericht en trekken altijd samen met gezinnen op. In het landelijke actieplan Toekomstscenario (io) wordt de aanpak Huiselijk geweld integraal onderdeel van het werken in deze keten. De doelgroep is daarmee van 0 tot 100 jaar. In de keten(samenwerking) is duidelijk wie op welk moment de casusregie heeft en eerste aanspreekpunt is voor een gezin (regionaal regiemodel is uitgangspunt). Het lokale team blijft altijd betrokken.

Het bovenstaande is afhankelijk van landelijke besluitvorming. Wanneer dit heeft plaatsgevonden, gaan we aan de slag om het nieuwe stelsel te ontwikkelen en implementeren. Dit gaat meerdere jaren in beslag nemen. In de tussentijd zijn landelijk 10 proeftuinen bepaald, in onze regio wordt daarvan 1 uitgevoerd. In de proeftuinen worden onderdelen van de nieuwe werkwijze en keteninrichting in de praktijk getoetst en ontwikkeld.

Voorwaarden voor de uitvoering van de nieuwe werkwijze:

- a. Een stevig fundament in de aanpak van HG/KM
- b. Sterke wijkteams met een opdracht die aansluit bij hetgeen in het toekomstscenario is beschreven en bij de aanpak HG/KM

- c. Stevige en duurzame verbinding tussen volwassen GGZ en de aanpak van ontwikkelingsbedreigingen en HG/KM
- d. Blijvende aandacht voor de aanpak van relatie- en scheidingsproblematiek.

Wat willen we bereiken?

- Ontwikkelingsbedreiging en onveiligheid wordt in een zo vroeg mogelijk stadium gestopt en duurzaam opgelost door tijdig passende hulp, ondersteuning en interventies te bieden waardoor een kindbeschermingsmaatregel voorkomen kan worden.
- Wanneer een maatregel toch nodig is, vindt dit altijd in samenwerking plaats tussen het Regionaal Veiligheidsteam, het lokale team en het gezin.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- Opstellen impactanalyse in relatie tot het landelijk plan van aanpak naar de regionale situatie.
- Deelname aan de regionale Proeftuin.
- Uitwerken van een (meerjarig) regionaal implementatieplan met onze partners. (O.b.v. het landelijk actieplan, uitkomsten proeftuin)
- Samen met onze partners richten we een passende regionale structuur in. (Ontwikkeling, implementatie en gezamenlijk leer- en ontwikkeltraject)

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- Uitvoeren van het regionale plan van aanpak

BESTAANSZEKERHEID

Om veel uiteenlopende redenen hebben jeugdigen tijdelijk extra hulp nodig. Vaak ligt dit buiten hun (en de jeugdhulpverleners) invloed. Vaak is er een significante relatie tussen gestapelde problematiek en bestaansonzekerheid. Denk hierbij aan problemen ten aanzien van geld of een passende woning. Dat betekent dat alleen het inzetten van jeugdhulp niet de oplossing is. Bij alle hulp en ondersteuning moet altijd de toegevoegde waarde voor ouders, kinderen en jongeren voorop staan. Die kan geboden worden door een jeugdhulpverlener, maar soms is het effectiever wanneer andere samenwerkingspartners zich mengen in de gezinssituatie. Denk hierbij aan schuldhulpverleners, volwassen GGZ, Wmo etc. Een integrale aanpak biedt oplossing.

Een integrale aanpak begint bij een integrale blik wanneer een ondersteuningsvraagstuk binnen komt. Dit geldt zowel voor onze lokale wijkteams, onze collega's van andere leefdomeneinen als ook voor onze andere verwijzers (zoals huisartsen).

Landelijk gezien zijn veel gemeenten bezig met het implementeren van de zogenoemde 'Doorbraakmethode' als ook de samenwerking met de huisartsen te intensiveren zoals met het inzetten van een POH-GGZ jeugd / POH jeugd. Ook in onze regio hebben we positieve ervaring hiermee opgedaan. Deze positieve ervaring is niet alleen financieel, maar ook vooral maatschappelijk.

Wat willen we bereiken?

- Door de inzet van domeinoverstijgende aanpak willen we het gebruik van jeugdhulp verminderen en verkorten.
- Bij de gemeentelijke toegang (alle leefdomeneinen) wordt direct bepaald wat de aanleiding van de ondersteuningsvraag is en welke impact de situatie op de jeugdigen heeft.

- Bij (complex) meervoudige vraagstelling wordt de doorbraakmethode (of iets soortgelijks) ingezet.
- De samenwerking tussen lokale wijkteams met huisartsen is in alle gemeenten goed, waardoor de vraagstelling en de eventuele verwijzing kwalitatief beter verloopt. (Inzet POH-GGZ jeugd/ POH jeugd)

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- Bepalen van uniforme werkwijze, die zowel lokaal als regionaal kan worden ingezet. De methodiek kan lokaal anders zijn, als de werkwijze wel uniform is.
- Onderzoek naar de (on)mogelijkheden van de AVG in relatie tot bestaanszekerheid en hoe dit te implementeren.
- Het minimale afwegingskader bij de gemeentelijke toegang is opgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- Onderzoek doen naar instrumenten zoals het Opstellen van een regionale sociale kaart.
- Afspraken over de wijze van registratie zijn gemaakt en vastgelegd.
- Afspraken over inzet van POH-GGZ jeugd/ POH jeugd of andere vorm van intensieve samenwerking met huisartsen zijn gemaakt.

DOORONTWIKKELING EXPERTISE NETWERKEN

Ondanks de beste bedoelingen van iedereen komt het helaas nog te vaak voor dat we geen tijdige en/of passende hulp kunnen bieden aan onze jeugdigen. Dit heeft (grote) gevolgen voor gezinnen in onze gemeenten.

Wat we kunnen doen om dit te verbeteren is het versterken van expertise netwerken. Immers twee weten meer dan één, en drie nog meer... Van belang hierbij is wel dat we langs een eenduidige wijze werken, zoals op eenzelfde wijze procesregie, casusregie en behandelregie definiëren. Binnen een eenduidig regiemodel werkt het expertise netwerk nauw samen met alle wettelijke verwijzers en het bovenregionaal expertisenetwerk (BREN).

Wat willen we bereiken?

- Een netwerk waarin optimale aansluiting en samenwerking is om onze jeugdigen nabij en passende hulp wordt geboden.
- Een netwerk waarbij het gaat om meer dan alleen verbinden, ook over ontsluiten van kennis en hulp aan elkaar.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- Samen met alle partners heldere definities van de vormen van regie opstellen en vastleggen (ook in een proces).
- In kaart brengen op welke wijze de 15 gemeenten voldoen aan de 5 basisfuncties voor wijkteams vastgesteld door de VNG.
- Bepalen hoe we de zorgbemiddelingsteams met bijbehorende tafels laten groeien tot een regionaal expertiseteam.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- Zorgen dat we startklaar zijn om te werken met het nieuwe regiemodel.
- Toetsen van het nieuwe regiemodel in de praktijk.
- Inrichten van een incidentenloket (als onderdeel van het regionaal expertiseteam).

18- NAAR 18+

Wanneer een jeugdige ouder wordt, verandert er veel. Na de 18 jaar gaan zij zelfstandig wonen, eigen geld verdienen en steeds meer zelf beslissingen nemen. De meeste jongeren leren dit vanzelf, met vallen en opstaan en met ondersteuning van ouders en vrienden. Helaas is dit niet voor alle jongeren vanzelfsprekend. Zij zijn kwetsbaar doordat zij op een of meerdere leefdoelgebieden problemen hebben. Het gaat dan vooral om leren, werken, sociale relaties of zelfredzaamheid.

Zodra een jeugdige 18 jaar wordt, valt hij niet meer onder de Jeugdwet. De betrokkenheid van voogden en instanties eindigt immers bij volwassenheid. Opeens zit de jongvolwassene zelf achter het stuur en moet hij niet alleen zijn eigen hulpvraag formuleren, eigenlijk ook zelf zijn problemen oplossen. De jeugdige belandt van een pedagogische en beschermende omgeving in de vraaggerichte Wmo en de meer eisen stellende Participatiewet.

De aansluiting tussen de stelsels klopt theoretisch, maar in de praktijk zien we te veel jongeren tussen wal en schip vallen. Wanneer onze wijkteams dit zien, proberen we passende hulp aan te bieden met bijvoorbeeld verlengde jeugdzorg. Dit is op dat moment nodig, maar geen duurzame oplossing.

Wat willen we bereiken?

- De uitvoering van wetgevingen sluiten naadloos op elkaar aan.
- Een jongere heeft voor zijn 17e verjaardag een toekomstplan.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- We maken inzichtelijk om welke doelgroep dit gaat. (in de leeftijdsfase 16-27 jaar)
- We gaan samen leren en samen werken om zorg te dragen dat iedere jongere een passend toekomstplan heeft voor zijn 17e verjaardag.
- Samen met ervaringsdeskundigen (jongeren en jongvolwassenen) stellen we een integrale aanpak op. Hierbij wordt gekeken naar preventie, en met gebruik van de sociale kaart ook naar de integraliteit binnen de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- Uitvoering integrale aanpak monitoren.

CLIENTPARTICIPATIE

Om nabij en passende jeugdhulp te bieden hebben we elkaar allemaal nodig. We trekken in alles samen op met onze zorgaanbieders, maatschappelijke partners zoals welzijnsorganisaties, onderwijs, gemeentelijke collega's zoals de Wmo en schulphulpverlening. Maar wanneer we het echt willen optimaliseren en zo effectief mogelijk maken, is het noodzakelijk om ouders en jeugdigen ook als partner te zien. Zij weten immers als geen ander wat er wel werkt en wat niet. En kunnen bijdragen aan de kwaliteit. Het gaat hierbij niet alleen om de participatie bij hun eigen hulptraject, als ook om deelname aan de ontwikkeling van beleid en kwaliteitsbewaking of -verbetering bij jeugdorganisaties en gemeenten.

Het meer betrekken van de jeugdigen en ouders heeft veel voordelen. Er ontstaat meer betrokkenheid, immers kennen wij en onze bestuurders de mensen om wie het gaat. Het beleid kan beter worden afgestemd op de daadwerkelijke vraag wanneer we meer in gesprek zijn over niet alleen de behoeften maar ook de belevingen en ervaringen. Ook creëert het meer draagvlak, ons beleid is immers beter uit te leggen wanneer deze ontwikkeld wordt met hen. Tot slot versterkt dit ook de eigen kracht en eigen regie wanneer de samenwerking met jeugdigen en ouders goed verloopt.

Wat willen we bereiken?

- We werken niet voor, maar samen met jeugdigen en ouders.
- De jeugdige en ouders worden betrokken bij hun eigen hulptraject.
- De jeugdigen en ouders worden betrokken bij het lokaal beleid en de uitvoering.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- In 2022 vindt een pilot plaats in een subregio om via de methodiek 'Zwerm' cliëntparticipatie te laten plaatsvinden.
- We maken inzichtelijk wat iedere gemeente al doet aan cliëntparticipatie;
- Samen met een afvaardiging van jeugdigen en ouders stellen we een aanpak op die werkt

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- In 2023 gaan we de vastgestelde aanpak uitdragen en faciliteren.

RANDVOORWAARDELIJKE ACTIES

We willen niet alleen jaarlijks een agenda opstellen, maar hier ook echt uitvoering aan geven. Om dit te kunnen doen, zijn randvoorwaardelijke acties noodzakelijk. De randvoorwaardelijke acties worden opgepakt samen met de uitvoeringsorganisatie GRJR en borduren voort op het goede wat er reeds is. Dit betreft onderdelen die meer op de bedrijfsvoering gericht zijn, maar oh zo belangrijk. In dit hoofdstuk beschrijven we twee projecten die in 2022 opgepakt moeten worden.

DATA EN MONITORING

Zicht op vraag, aanbod, cliëntstromen en eventuele opstoppingen in de keten zijn nodig om te kunnen sturen. Daarin bestaat een stevige samenhang tussen de vraag en de lokale capaciteit (een sterke lokale infrastructuur) en de regionale capaciteit (specialistische hulp en ondersteuning).

Een belangrijke doelstelling is om meer zicht te krijgen op de volumes en de samenhang tussen de verschillende vormen van jeugdhulp en het lokale aanbod versus de regionaal ingekochte hulp. Daarmee kunnen we een beter gefundeerd gesprek voeren. Bijvoorbeeld over de kostenstijging in de jeugdhulp en de wijze waarop we deze –in een gedeelte en onderbouwde analyse – kunnen verklaren. Of over de oorzaken en de omvang van de wachtlijsten.

Om samen te leren is het noodzakelijk dat gemeenten en aanbieders indicatoren eenduidig gebruiken en wederzijds transparant zijn. Dat betekent dat er afspraken gemaakt moeten worden over standaarden in het vastleggen en gebruik van data. Alleen dan kan er ook gekeken worden naar maatschappelijke effecten.

Ook de aanbieders stellen in hun eigen versie van de hervormingsagenda voor om tot een uniforme dataset te komen. Zij stellen zelfs voor om dat landelijk verplicht te stellen. Het is in ieder geval zaak hier regionaal afspraken over te maken.

Goede afspraken over de te gebruiken data zijn ook van belang om te kunnen verantwoorden hoe gemeenten en regio de maatregelen Hervormingsagenda hebben uitgevoerd. Die verantwoording zou aan een onafhankelijke toezichthouder moeten gebeuren, zoals voorzien in de afspraken van de arbitrage.

Wat willen we bereiken

- Afspraken over een eenduidige set van indicatoren en over het gebruik van die indicatoren voor concrete sturing op resultaten en kosten en voor het meten en volgen van maatschappelijke effecten (impact) in relatie tot gegevens uit andere domeinen zoals, wonen, werk, scholing, schulden en welzijn.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- In 2022 komen tot een agenda hoe gemeenten en regio het datagedreven werken willen versterken. Onderdelen van die agenda zijn:
  - een voorstel voor een minimale dataset die uniform gebruikt kan worden door gemeenten en aanbieders;
  - een governance voorstel voor het gebruik van de dataset.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- In 2023 komen tot een dashboard waarin de afspraken en maatregelen zoals die in deze regioagenda worden voorgesteld gevolgd kunnen worden.

SAMEN LEREN

Onder 'Samen' verstaan we de gehele samenwerking binnen het systeem van bestuurlijke en maatschappelijke partners in de jeugdhulp, dit stopt niet bij de samenwerking van de 15 gemeenten in de regio. Wel houden we, bij de opzet van de structuur, rekening met de verschillende doelgroepen en samenwerkingspartners. Zo zien we de volgende mogelijkheden:

- Samenwerking binnen de 15 gemeenten in de regio.
De 15 gemeenten hebben allemaal de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Jeugdwet. Vanwege lokale demografie en organisaties, zijn verschillen in de wijze waarop iedere gemeenten haar organisatie heeft opgezet, de taken en verantwoordelijkheden heeft belegd en de wijze waarop zij hier uitvoering aan geven. Dit alles is niet erg, er is geen goed of fout. Echter op het moment dat we de effecten van de gemaakte keuzes intensiever met elkaar delen, gaat het lerend vermogen van ieder gemeente omhoog. En dat komt de kwaliteit en effectiviteit van eenieder ten goede. Alsmede ook de samenwerking met de andere deelnemende organisaties (zoals zorgaanbieders, onderwijs, welzijn etc.).
- Samen met het geheel als systeem.
De uitvoering van de Jeugdzorg valt weliswaar onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten, de daadwerkelijke uitvoering vindt plaats met vele andere organisaties. Denk hierbij aan zorgaanbieders, welzijn instanties, scholen, huisartsen etc. We kunnen niet zonder elkaar in dit systeem. De kwaliteit en effectiviteit van onze zorg aan onze kinderen valt of staat met die samenwerking. Daarop

investeren gaat ons allen verder brengen. De samenwerking binnen het geheel is echter niet vanzelfsprekend. Iedere organisatie werkt heel hard om de kinderen te helpen, echter vaak vanuit ieders eigen expertise en invalshoek.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- Gezamenlijk als gemeenten zetten we een structuur op waarlangs dit lerend vermogen gaat groeien. (denk hierbij aan gezamenlijk onderzoek wanneer wetswijziging eraan komt of een benchmark naar de tariefsopbouw)
- We gaan na hoe we de registratie beter op elkaar kunnen afstemmen zodat dit de kwaliteit van informatie ten goede komt.
- Met onze samenwerkingspartners zetten we een structuur op waarbinnen we het systemisch werken zo optimaal mogelijk laten functioneren. Een samenwerking begint bij het leren kennen van elkaar. Dit willen we bewerkstelligen door enerzijds elkaar meer en gericht te gaan ontmoeten. Anderzijds door het opstellen van een Sociale Kaart van de regio (inclusief de lokale samenwerkingen).

Dat de samenwerking in de sub-regio's verschillend verloopt, is geen punt. Het doel is namelijk niet om alle samenwerkingen identiek te maken. Integendeel het doel is om de samenwerkingen te optimaliseren. En de demografische en sociale verschillen spelen daarin een rol. Wel is het goed om ervaringen te delen, zodat we onze samenwerkingen nog effectiever maken.

KWALITEIT EN EFFECTIVITEIT

De landelijke werkgroep Kwaliteit en Effectiviteit heeft geconstateerd dat er nog onvoldoende kennis en transparantie is over kwaliteit en effectiviteit van de Jeugdzorg. Er wordt nog steeds hulp geboden waarvan onduidelijk is of die helpt. Met de Regio agenda beogen we een bijdrage te leveren aan verbetering van het inzicht in de kwaliteit en effectiviteit van de Jeugdzorg. Dat betreft zowel het acteren van gemeenten (lokaal en regionaal) als van de zorgaanbieders. We dragen bij aan de ontsluiting van informatie over de (kosten)effectiviteit van behandelingen zoals die landelijk en regionaal beschikbaar is. Vanuit de doelstelling van het samen leren bepleiten we het vastleggen en volgen van gegevens over kwaliteit en effect van behandelingen.

De landelijke werkgroep heeft als belangrijkste doelstelling aangegeven te willen komen tot gezamenlijk vastgestelde kwaliteitskaders. We willen daarbij aansluiten en gebruikmaken van de reeds beschikbare kennis. Kennis over goede voorbeelden willen we gaan delen evenals informatie over hulp en zorg die aantoonbaar niet werkt.

Wat gaan we daarvoor doen in 2022?

- Afspraken maken met gemeenten, zorgaanbieders en kennisinstituten over onderzoeksvragen.
- We stellen in 2022 een eerste regio kwaliteitskader op in overleg met de zorgaanbieders, wettelijke verwijzers en kenniscentra.
- Dat kader bevat een analyse van de beschikbare kennisinfrastructuur.
- Op basis van lopende onderzoeken stellen we een eerste onderzoeksagenda op.

Wat gaan we daarvoor doen in 2023?

- Toegang bieden tot de landelijke kennisinfrastructuur.
- Landelijke pilot opstellen.